

Polikliininen laskeumaleikkaus

Olet tulossa polikliiniseen laskeumaleikkaukseen. Leikkaus tehdään emättimen kautta paikallispuudutuksessa. Polikliinisesti korjataan emättimen seinämän laskeumia, mutta ei kohdun tai emättimen pohjan laskeumia. Tässä ohjeessa on tietoa leikkauksesta, toipumisesta ja jälkihoidosta.

Valmistautuminen toimenpiteeseen

- Sinulle tarjotaan leikkauspäivää tekstiviestitse tai puhelimitse. Saat samalla tarkemmat ohjeet laboratoriossa käyntiin ennen leikkausta.
- Käy suihkussa leikkausta edeltävänä iltana tai leikkauspäivän aamuna.
- Leikkausalueen ihokarvoja ei kannata poistaa, tarvittaessa karvoja voi lyhentää.
- Poista kynsilakat, lävistykset ja korut.
- Pukeudu puhtaisiin ja helposti puettaviin vaatteisiin.
- Ole syömättä ja juomatta leikkausta edeltävästä illasta kello 24 alkaen. Älä myöskään syö pastilleja, karamelleja tai purukumia.
- Ota toimenpidepäivän aamuna omat aamulääkkeet kotona pienen (0,5–1 dl) vesimäärän kanssa, ellei toisin ole ohjattu.
- Ota kotona esilääke 1 tunti ennen sairaalaan tuloaika (parasetamoli 1 g ja ibuprofeeni 600 mg-800 mg), ellei sinulla ole siihen vasta-aiheita tai ole toisin ohjattu.
- Verenohennuslääkkeet tauotetaan erillisen ohjeen mukaan (esim. Marevan, Plavix, Pradaxa).
- Jätä Omega3-valmisteet tauolle viimeistään 2 viikkoa ennen toimenpidettä.
- Laskeumakuution tai -renkaan käyttö lopetetaan viikko ennen leikkausta. Varaathan ajan terveysasemallesi renkaan poistoa varten. Mikäli käytössäsi on kuutio tai rengas, jonka voit itse asentaa ja poistaa, lopeta sen käyttö viikkoa ennen leikkausta.
- Äkillinen sairaus on este leikkaukselle. Jos sairastut äkillisesti juuri ennen toimenpidettä, ota yhteyttä arkisin numeroon 014 269 1023 klo 7–9.
- Tupakointi on kielletty leikkausta edeltävästä illasta klo 20 alkaen.
- Alkoholin nauttiminen vuorokauden sisällä ennen leikkausta on kielletty.

Sairaalaan saapuminen

Käytä Sairaala Novaan tullessasi sisäänkäyntiä Nova 1. Siirry G-lohkon hissillä 3. kerrokseen ja ilmoittaudu siellä itseilmoittautumisautomaatilla.

Leikkaustekniikat

- Leikkaustekniikka riippuu siitä, minkä alueen laskeumasta on kysymys.
- Leikkaus tehdään paikallispuudutuksessa.
- Emättimen etuseinän laskeuma (*kystoseele*) korjataan tukemalla emättimen etuseinää omilla kudoksilla.
- Emättimen takaseinän laskeuma (*rektoseele*) korjataan emättimen takaseinän kudosten tukemisella.
- Vatsalle ei tule leikkaushaavoja. Emättimessä olevat ompeleet ovat sulavia.

Seuranta ja kotiutuminen

Kotiudut lyhyen seurannan jälkeen. Ennen kotiutumista liikkumisen tulee onnistua, eikä merkittävää kipua tai pahoinvointia tule olla. Toimenpiteen jälkeen virtsaamisen tulee onnistua. Tarvittaessa virtsarakon tyhjentymistä arvioidaan ultraäänellä. Mikäli jäännösvirtsan määrä on suuri, sinulle ohjataan toistokatetrointi. Jos toipuminen tai muu syy vaatii, jäät tarvittaessa sairaalaseurantaan.

Tarvitset saattajan kotimatalle.

Sairauspoissaolo

Kohdunpoistoleikkauksesta/laskeumaleikkauksesta, leikkaava lääkäri kirjoittaa 2 viikon sairauspoissaolon. Varaa vastaanottoaika työkykyarvioon omalle työterveyslääkärille 2 viikon sisälle leikkauksesta, kun olet saanut leikkauspäivän tietoosi. Toimenpiteen yhteydessä leikkaava lääkäri muistuttaa sinua työterveyshuollon ajanvarauksesta ja luvallasi tekee sähköisen lähetteen omaan työterveyshuoltoosi työhönpaluun suunnittelua varten. Jollei sinulla ole työterveyshuoltoa voit ottaa tarvittaessa yhteyttä omaan terveysasemaan.

Liikkuminen

Kevyt liikunta edistää verenkiertoa leikkausalueella ja nopeuttaa paranemista. Uimahallissa tai kylpylässä uimista ja sukupuoliyhdyntää tulee välttää kuukauden ajan.

Jälkivuoto ja puhtaus

Leikkauksen jälkeen voi esiintyä veristä tai verensekaista vuotoa usean viikon ajan. Tuntemuksia leikkausalueella, haavan seudussa tai virtsatessa voi esiintyä pitempäänkin.

Poistettavia ompeleita ei leikkauksesta jää. Alapesu aamuin illoin on tärkeää ja se myös nopeuttaa emättimessä olevien haavojen paranemista. Saunassa saa käydä. Voit aloittaa paikallisestrogeenihoidon 2 viikon kuluttua toimenpiteestä.

Suolen toiminta

Runsas juominen edistää vatsan ja suolen toimintaa. Ponnistelun välttämiseksi voit käyttää ulostemassaa pehmentäviä kuituvalmisteita, jos ruokavalio ei yksin riitä. Näitä valmisteita saat apteekista ilman reseptiä.

Jälkitarkastus

Jälkitarkastusta ei tarvita, mikäli toipumisessa ei esiinny ongelmia.

Leikkaukseen ja paranemiseen liittyvät ongelmat ja komplikaatiot

- Toipuminen sujuu yleensä hyvin. Suurin osa leikkauksen jälkeisistä haitoista on lieviä, eivätkä ne oleellisesti pidennä hoitoaikaa ja toipumista.
- Tavallisimpia ongelmia ovat leikkausalueen ja haavan tulehdus, virtsatieinfektio sekä verenvuoto. Nämä voivat vaatia lääkärin arvion, lääkehoitoa tai harvoin uuden leikkauksen.
- Yleensä virtsarakko tyhjenee hyvin heti leikkauksen jälkeen. Rakon tyhjentämistä voi kuitenkin joskus joutua opettelemaan muutamia päiviä ja joskus toistokatetrointi voi olla tarpeen.

- Joskus laskeuman korjaaminen voi pahentaa virtsan karkaamista. Laskeuman uusiminen leikkauksen jälkeen on mahdollista.
- Laskimotukosriski lisääntyy aina leikkauksen yhteydessä. Varhainen liikkeelle lähteminen on ensiarvoisen tärkeää tukoksien estämiseksi. Saat kotiin lähtiessä tarvittaessa reseptin kotona pistettävästä laskimotukoksia estävästä lääkityksestä ja pistosopetuksen.
- Kohdun viereisten elinten, kuten virtsateiden tai suoliston vaurioituminen leikkauksen yhteydessä on mahdollista, mutta hyvin harvinaista. Nämä vauriot korjataan leikkauksella.
- Joskus voi esiintyä myös muita harvinaisia, tässä mainitsemattomia komplikaatioita. Ylipaino ja aiempien leikkausten ja tulehdusten aiheuttamat kiinnikkeet voivat lisätä komplikaatioiden mahdollisuutta. Myös heikentynyt yleiskunto ja muu sairaus voi lisätä riskiä. Tupakointi hidastaa haavojen paranemista ja lisää muitakin leikkausriskejä.

Yhteydenotot

Ennen leikkausta olevat kysymykset tai leikkausaikatiedustelut puh. 014 269 5205 klo 9–11 tai 13–14.

Jos kotona leikkauksen jälkeen tulee seuraavia oireita: voimakasta kipua, kuumetta, huomattavaa verenvuotoa, ongelmia ulostamisessa tai virtsaamisessa hakeudu omalle terveysasemalle tai Sairaala Novaan.

Naistentauti- ja äitiysyksikkö puh. 014 269 1023 klo 8–14 (arkisin)

Synnytysvastaanotto puh. 014 269 1204 (päivystysaikana)